

32/ zorg van de mevrouwen over, ze kunnen nu gerust hun oude loonpeil handhaven, dat wat zij meer hadden moeten geven, betaalt nu de regering. Dus om de mevrouwen te helpen, niet de werklozen. Die kunnen hun kinderen nu voor hetzelfde karig loon laten uitbuiten.

We zien, dat er echter nog een andere stroming in de bourgeois wereld is. Ze hebben ze toch in hun macht! Zonder hun centen kunnen zij niet vreten! Wat is eenvoudiger, dan door inhouding van steun, ze te dwingen tegen ieder onderkruipersloon, onder de beroerdste voorwaarde te laten werken? De honger is een goede koeliedrijver! Dus, de strop, die de mevrouwen zouden hebben door het vertrek van de duitse dienstboden, niet te laten betalen door de staat, maar door de werklozen zelf!

We zien hieruit, dat in dit "vrije Nederland" de bourgeoisie als ze in nood zit, niet terugschrikt voor fascistische maatregelen. Stukje voor stukje wordt het beetje vrijheid wat de arbeider nog bezit weggenomen, en dat niet alleen door de particuliere ondernemer, maar door de Staat. Want het is hier de staat, die door deze maatregel, het de ondernemer mogelijk maakt, haar lage lonen te handhaven.

RADEN COMMUNISME

DE ONDERGANG VAN HET "VOLKSFRONT".

Int. Instituut
Soc. Geschiedenis
Amsterdam

Ontwikkelingslijnen der Franse politiek.

I. Een sociale omvorming. In de 28 maanden die vanaf het begin der eerste Volksfrontregering tot de "algemeene staking" van 30 November 1938 zijn voorbijgegaan, heeft zich in Frankrijk een principiële verschuiving der sociale krachten voltrokken.

Had de massa-stakingsbeweging in de zomer van 1936 de politieke initiatieven in de handen der arbeiderspartijen gelegd, onder de verschillende Volksfrontregeringen gingen deze weer stapsgewijze op de vertegenwoordigers van het groot-kapitaal over.

De ontwikkeling van het eerste ministerie-Blum tot de huidige regering-Daladier, was echter méér dan een vervanging der sociaal-democratische leiding der regeeringswerkzaamheden door een openlyke kapitalistische belangenvertegenwoordiging op de grondslag van het traditionele democratisch-parlementaire systeem. Zij schiep de voorwaarden voor een omvorming van de staat van democratisch tot autoritair regime.

Verrassend snel en met verbazingwekkende wetmatigheid schijnt in Frankrijk in 2½ jaar iets tot stand gekomen te zijn, waarvoor Duitsland langs vele en lange omwegen 14 jaren nodig had.

Maar hoezeer zich deze vergelijking aan ons opdringt, toch blijft ze zeer oppervlakkig. Door haar economische structuur, haar politieke tradities en levensvormen, door de mentaliteit van haar burger- en arbeidersbevolking onderscheidt Frankrijk zich verregaand van Duitsland, waar het organisatievoorbeeld van het militarisme tot ideaal was geworden, zelfs van de sociaal-democratische massa-organisaties.

De beslissende drijfveer voor de snelle opmars en de machtsovername van het nationaal-socialisme volgde uit het wegzinken van het land in een verschrikkelijke economische crisis, waarin mét de economische óók de politieke kracht van het

2/ monopoliekapitaal uitgeput was en de rebellie van de kleinburgerlyke massa de legale staatsgreep mogelyke maakte. In Frankrijk draagt de crisis een slepend karakter. Hier ontstonden twee andere drijfveren voor de omvorming van de politieke heerschappij. Niet de onmacht en uitschakeling van de grote monopolies, maar omgekeerd: de uitbreiding van de monopoliegroepen, in de schaduw eener brede staatsbescherming, bewerkstelligde de aanpassing van de staat aan een, nog door het parlementarisme gedekte dictatuur. Politiek zette zich niet de opstand der kleinburgers door, maar het binnenlandse offensief van het grootkapitaal onder de druk van de buitenlandse aanval op het Europeesche evenwicht, hetwelk met het systeem van Versailles in elkaar stortte.

Daardoor is de geheele positie van het Fransche imperialisme in gevaar. Het ziet zich voor de taak gesteld, evenals de fascistische machten, om zijn economisch en politiek systeem op de oorlogstoestand over te schakelen.

Deze overschakeling is in binnen- en buitenlands politiek opzicht volkomen wetmatig.

Nadat de Fransche arbeiderspartijen zich in het raam van het Volksfront hadden vereenigd, -zoodat dus hun actie zich op dezelfde wijze als die der Duitsche sociaal-demokratie, met haar coalitiepolitiek en haar "economisch-democratische" perspectieven, beperkte-, konden zij zich aan de logica van deze ontwikkeling niet meer onttrekken. Waren zij aanvankelijk wegbereiders voor de autoritaire omvorming, al spoedig waren ze er het slachtoffer van.

Aan het Volksfront viel in dit proces een bepaalde, hoewel door de partijen volstrekt niet gewilde, functie toe, na welker vervulling het ineenstortte.

II. Van éénheidsfront tot Volksfront. De Fransche democratie begon al te wankelen onder de nawerking van de laatste economische wereldcrisis. Reeds in 1933 kon de uiterste vleugel der Fransche reaktionairen, niet het minst onder het aanvuurend voorbeeld van de machtsovername door Hitler, tot een versterkte activiteit overgaan. De op haar manier fascistische beweging van Overste de la Rocque begon de propagandistische en staats-ondermijnende aanvallen, waarbij naar beproefd pecept de provincie tegen de hoofdstad moest worden uitgespeeld. De poging zelf werd met ontoereikende krachten ondernomen; hij vond plaats op een sociaal nog niet voldoende ontwrichte bodem. De Vuurkruisiers geraakten met hun samenzweringen en Putschmethoden tegen de staat in een doodlopende slop. Zoo bereikten zij slechts de snelle tegenmobilisatie

3/ van de nog ongeslagen arbeidersbeweging, die hen in macht en politieke inzet snel overvleugelde.

De bloedige botsingen tusschen de opmars der fascistische liga's en de tegendemonstraties der arbeiders in Februari '34 vormden het uitgangspunt tot een merendeels spontane mobilisering der arbeidersmassa's, onder welker druk in Juli '34 het éénheidsfrontverdrag tusschen de socialistische en communistische partij tot stand kwam.

Hierop volgde, gelijk met een gestadig groeien der organisaties, eerst de versmelting der arbeiderssportbonden van beide richtingen, en toen in de herfst van '35 de vereniging van de vakbonden.

De Fransche arbeiders begonnen hun, in de strijd tegen de liga's gewonnen krachtsgevoel, in organisatie om te zetten, nadat zij op een breed front tot directe actie tegen de fascistische liga's waren overgegaan.

Maar dat zou zich niet eenvoudig als machtsaangroei doen kennen. Allereerst toch drong zich de vraag op: fascisme of revolutionaire actie.

Deze vraag wordt dikwijls aan het begin van een beslissend sociaal keerpunt met klaarheid gesteld, om dan in de loop van het gebeuren, met z'n complicaties en vermenging der in beweging geraakte factoren, weer te vervagen, en te wijken voor schijnbaar conservatieve "vreedzame" mogelykheden, om aan het einde weer met alle scherpte op te duiken.

De ervaring leert echter, dat de beslissing die dan voor aller oogen zichtbaar is, reeds bij de eerste stappen was gevallen. In de tusschenperiode vindt zij slechts tijd de vroegere methoden nog eens te beproeven en uit te putten, tijd voor voortdurende "legale" herziening der sociale grondslagen van het land en haar economische politiek, en om haar schijnbaar nog democratische regeeringsmethoden tot volle rijping te laten komen.

Het land berust slechts in de toestand van het conservatieve, om onder de dekmantel daarvan de ingrijpende veranderingen van het maatschappelyke systeem in te leiden en de krachten die zich verzetten tegen de fascistische omvorming zich in kleine acties te laten uitputten, zich aan valse fronten te laten offeren, en zoodoende murw te maken.

Doordat de éénheidsfrontpartijen hun actieprogramma beperkten tot de eisch van opheffing der Liga's door het staatsapparaat, op een kiesrecht hervorming en op nieuwe kamerverkiezingen, bepaalden zij hun verder noodlot.

Tegenover het "fascisme" stelden zij geen revolutionaire actie, maar een conservatieve politiek. Hun parolen luiden: tegen het fascisme! Maar ze begrepen niet

+ parlementairisme

4/ eens, dat het "fascistische gevaar" zijn meest radicale sociale gangmakers niet in de Liga's heeft, maar dat dit gevaar juist in die onmerkbare sociale processen ligt, waarin de kapitalistische economie zichzelf omvormt en waarin de liberalistische methoden der gezamenlyke staatspolitiek worden afgebroken.

Evenals de Duitse sociaal-demokratie wierpen zij zich uit vrees voor de fascistische organisaties in de armen van een staatsapparaat, dat in zijn stille werkzaamheid juist de politieke voorwaarden voor de autoritaire omwenteling der maatschappij begon te scheppen.

Evenmin begreep de leiding der Fransche arbeidersbeweging het feit, dat het opduiken van een "ernstig fascistisch gevaar" slechts een teeken was, dat de huidige stand van zaken, vooral de politieke constellatie van het land, op den duur niet meer gehandhaafd kon blijven.

Want het "fascistische gevaar" op zich zelf reeds is het resultaat van een beginnende omstelling van de maatschappij, waarin haar materiele bestaan in strijd is geraakt met haar politieke grondslagen.

Daarom kan de fascistische aanval op de sociale voegen der maatschappij niet met de verdediging van die maatschappij beantwoord worden, maar met de revolutionaire tegenaanval, met de overwinning der sociale crisis door de socialistische oplossing van het vraagstuk, d.w.z. door de revolutionaire omwenteling der geheele maatschappelyke structuur.

De verdediging van de bestaande maatschappelyke toestand beteekent juist niets anders dan de verdediging van de sociale ordening, uit welke tegenstrijdigheden de fascistische tendensen groeien. Zoo voert iedere voorbijgaande "overwinning" van de "demokratie" over het "fascisme" tot de stabiliseering van een toestand, waaruit de sterkere fascistische offensieven noodzakelyk moeten voortkomen.

In deze situatie hadden de Fransche arbeiderspartijen zich al begeven, toen ze het door de arbeiders als klassenstrijd opgevatte éénheidsfront openlyk uitbreidden tot de beweging van de politieke klassenverzoening, tot het Volksfront.

Het verbond met de radicaal-socialisten was een voor de hand liggende consequentie van hun conservatieve politiek, die onder het negatieve teeken stond van een anti-fascistische politiek, die beperkt was tot de strijd tegen de Liga's.

Praktisch werd de "Bastille-eed" van 14 Juli '35, de gemeenschappelyke demonstratie van de drie groote democratische partijen in Parijs, slechts mogelyk gemaakt door het Fransch-Russische bondgenootschap dat in Mei tusschen Laval en Stalin

5/ was gesloten.

Nadat de Sowjetregering geen kans had gezien tot een "veiligheidsverdrag" met het nationaal-socialisme te komen, moest zij het bondgenootschap met het Fransche imperialisme ingaan, voor welks ondersteuning de Komintern haar Fransche sectie een politiek oplegde van loyaliteit, van aanvaarding van de defensieuitbreiding en van gematigde hervormingen.

Ongetwijfeld heeft deze politiek haar gewichtig aandeel aan de noodlottige situatie, waarin de Fransche arbeidersbeweging verzeild is geraakt. Het zou echter een groote overschatting van de macht der Moskewsche Internationale zijn, wanneer men de resultaten der Volksfrontpolitiek alleen op haar rekening zou schrijven!

Een feit is het, dat de K.P.F. met haar politiek een sterke aanhang in de arbeidersmassa's heeft gevonden. De roes der vereniging verhinderde een verdergaande politieke bewustwording; de Volksfrontpolitiek wees schijnbaar de weg van de geringste weerstand om de materiele voordeelen en politieke veiligheid te bereiken.

Nog bemiddelen van sterke spontane bewegingen ontwikkelde zich in de arbeidersmassa's een verlaat neo-reformisme, dat zich met weinig veranderde methoden waagde op wegen, waarop reeds de Duitse en Oostenrijksche arbeidersbeweging waren ten gronde gegaan en die de arbeidersbewegingen van andere landen in een toestand van onmacht gebracht hadden.

III. De koers der sociale hervormingen. De vorming van het Volksfront gaf de geestdrift en activiteit der massa's een verdere stoot.

Burgerlyke kringen steunden het Volksfront uit velerlei redenen. Voor de radicaal-socialisten was het front allereerst een consequentie van het Pakt met de Sowjet-Unie; hun aanhangers zagen er een democratische actie in, waartoe een groot deel van het Fransche kleinburgerdom tot aan de renteniersstand toe, bereid was.

De hogere kapitalistische kringen tolereerden het ten minste, daar zij met recht konden aannemen dat zoowel de leiding van de radicaal-socialistische partij als ook de Senaat matigend en controleerend konden ingrijpen, zoolang de beweging op parlementaire bodem bleef.

Met de strijd van de arbeiders tegen de fascistische verenigingen sympathiseerde het merendeel der burgerbevolking, dat voorlopig nog bereid was zijn traditioneele, democratische regeringsvorm te verdedigen. Later echter benutten zij het "fascistische gevaar" om de gevaarlyke politieke energieën van de

B⁵

6/ in beweging geraakte arbeidersmassa van mogelyke socialistische consequenties naar conservatieve politieke doelstellingen af te schuiven, in de strijd tegen de economische dictatuur der "200 familie's", in het raam van sociaal-politieke hervormingen te houden om de stoot tegen de ware heeren van Frankrijk af te leiden op de Vuurkruisers en Cagoulards.

Het is niet de eerste keer in de na-oorlogstijd, dat het burgerdom in een gespannen situatie gebruik maakt van de sociale weerstand van de arbeidersklasse ter beveiliging van haar eigen zwakke positie.

De Kapp-Putsch gaf de Deutsche bourgeoisie de goede gelegenheid om de nog aanzienlyke strijdkracht van de Deutsche arbeiders tegen de "reactie" der wildgeworden vrijcorpsleiders en onvoorzichtige Putsch-makers te gebruiken, en om op de rug van de ambtelyk toegestane en welkome "roemrijke" algemeene staking haar bedreigde macht te vestigen.

De bedwongen vrijcorpsaan werden toen in de sociale belangenstrijd tegen de arbeiders gemobiliseerd welke juist door hun "gedisciplineerde" actie het uitbreken van de burgeroorlog verhinderd hadden, dat wil zeggen: die vrijwillig afstand hadden gedaan van een eigen machtspolitiek en van de daarin schuilende socialistische mogelijkheden.

En zooals in 1920 in Duitsland, zoo waren het in 1936 in Frankrijk de toonaangevende organisaties der arbeidersbeweging die zoo'n manoeuvre niet alleen mogelyk maakten, maar ook doorvoerden!

Het parlementaire success van het Volksfront, dat na lange onderhandelingen tot het eerste kabinet-Blum leidde, werd door een spontane stakingsgolf begeleid, op welks hoogtepunt volgens ambtelyke opgave 1½ miljoen arbeiders tegelyk in de strijd stonden. Het geweldig vermeerderde krachtsbewustzijn van de arbeiders kwam tot uiting in elementaire belangenstrijden.

Opéens waren zij zich nu van hun slechte bestaansvoorwaarden bewust, waaraan het in het algemeen achterlyke economische systeem van het land en zijn verdere verrotting door de slepende crisis schuld hadden.

Den leiders van het Volksfront kwam deze stakingsbeweging op het moment van het aanvaarden der regeering niet minder ongelegen dan de bourgeoisie. Het Volksfront had zich beperkt tot een nauwkeurig omschreven en omlijnd sociaal-politiek hervormingsprogramma, dat zou worden verwerkelijkt door rustige parlementaire arbeid. In plaats daarvan dreigde nu de stakingsgolf over alle grenzen heen zich uit te breiden en de regeeringscoalitie zelf ten gronde te richten.

De regeering decreeteerde in alle haast, twee dagen na

B⁵

7/ haar eerste optreden, een loonsverhoofing van 7 - 15 % en het aanvaarden van de bedrijfsgedelegeerden van 8 miljoen arbeiders. Een week later reeds nam de Kamer bij de onverminderde voortzetting van de staking de wetten over de 40-urige werkweek, over de 14-daagsche arbeidersvacantie, over het afsluiten van collectieve arbeidsovereenkomsten en over de keus van de bedrijfsgedelegeerden, aan.

Het door de kracht van de stakingsbeweging zichtbaar onder de indruk zijnde ondernemersdom week over de geheele linie terug, erkende de uitspraken van de regeering, betaalde de loonsverhoofingen, kwam af en toe tot vrijwillige overeenkomsten met de gedelegeerden.

De reactionaire senaat stemde ijlings in de sociale wetten toe, welke direct in werking traden. De Fransche bourgeoisie willigde de sociaal-politieke eischen der arbeiders in, om de minder aangename gevolgen van de bedrijfsbezetting te ontgaan, de arbeiders met materiële beloften tot rust te brengen en om haar zelfstandige politieke machtsuitbreiding tegen te gaan.

In dezelfde richting werkte de regeering-Blum met assistentie van de leiders der beide arbeiderspartijen, die steeds opnieuw de bedrijven ingingen om den arbeiders discipline te prediken en hen tot werkhervatting te bewegen.

Voor alles echter bomoeiden zich de arbeiderspartijen ermee de beweging op de lijn te houden van de zuiver sociale hervormingen, overeenkomstig de wenschen der ondernemers, en te verhinderen dat de strijd een politiek karakter aannam.

De triomph der sociaal-politieke eischen van het Volksfront, welker vervulling uitsluitend te danken was aan de stakingsgolf, werd met deze moeizaam bereikte beperking tot inleiding van de capitulatie.

Nauwelyks nog aan de regeering, verscheen Blum voor de Parijzer Kamer van Koophandel, om zich voor de vertegenwoordigers van het Grootkapitaal te rechtvaardigen ten opzichte van de massa-stakingen, waarvan de gevolgen intusschen merkbaar begonnen te worden. Hier wist men hem te laten verzekeren, te zullen optreden tegen de pogingen van de arbeiders van verschillende grootbedrijven, die de productie zelf op gang wilden zetten met uitschakeling van de directies.

In het Parlement verklaarde Blum bovendien de bedrijfsbezettingen voor "onwettig", hoewel hij een gewelddadig ingrijpen terugwees.

Het is niet te betwijfelen, dat de Fransche arbeidersmassa's in de zomer van 1936 alleen door de, door hen zelf ontdekte, en in de ruimste mate aangewende strijdvorm van de bedrijfsbezettingen, aan de drempel stonden van revolutionair ingrijpen

8/ in de sociale constructie van het land.

Hun eischen waren weliswaar op materiële verbeteringen in het raam der gegeven economische verhoudingen ingesteld, maar overal zijn groote, revolutionaire acties der arbeidersklasse met naar verhouding onbeduidende belangen-eischen begonnen.

De spontaneiteit en het massale der actie zelf, hielden de revolutionaire mogelijkheden in zich, waarvan de massa's aanvankelijk niets wisten. Hun leiding had het in de hand, hun deze mogelijkheden bewust te maken en het er op aan te sturen, ze te realiseeren.

Maar zij had het ook in de hand, deze consequenties te vermijden, doordat de beweging voor een spontaan overgaan naar beslissende aanvallen en acties, nog te weinig diepgang had en haar snel en gemakkelijk resultaat, de krachtsinspanning daar bijna als een slag in de lucht liet schijnen, waar een scherper tegenstand de energie en het bewustzijn der massa's waarschijnlijker vertienvoudigd zou hebben.

De taktiek der Fransche bourgeoisie bleek, dank zij de ondersteuning der Volksfrontregering en der arbeidersleiders van beide partijen, succesvol te zijn. Op het oogenblik dat zij Blums gehele sociaal-politieke program aanvaardde, reddde zij niet alleen haar oogenblikkelijk bestaan, maar bereidde ook haar toekomstige overwinning over de arbeidersklasse voor.

IV. Het tegen-offensief. Het tegenoffensief van het Fransche Kapitaal zette in met een ontduikingsmanoeuvre van economische aard, die de politieke resultaten van het eerste Volksfront-kabinet van het begin aan ondermijnde.

De "200 families" gingen tot een stille, maar omvangrijke sabotage over. Veertien dagen na het begin van Blums regeringsoptreden, waren 25 milliard francs door kapitaalvlucht en nog eens 30 tot 40 milliard door het "opbergen" van goud en bankpapier, aan het bedrijfsleven onttrokken.

De Volksfrontpartijen wisten - afgezien van eenige lege dreigementen tegen de groot-financiers - niet anders te antwoorden op deze opzettelyke verscherping van de crisis, dan door een steeds dringender appél aan de arbeidersklasse, zich met de verkregen resultaten tevreden te stellen, hun eischen te beperken tot die van het Volksfrontprogram en gedisciplineerd tot hun werk terug te keeren.

Ondanks dat, duurde het tot einde Juli, voor de stakingsgolf definitief terug ebde.

Het afnemen en achterwege blijven der arbeidersacties veroorloofde de bourgeoisie direct, ook op parlementair gebied tot de aanval over te gaan.

9/ Reeds de 6de Augustus besloot de Senaat, dat van het Werkverschaffingsprogram der regeering-Blum, waarvoor in 't geheel 20 milliard francs werden verlangd, tot het einde van het jaar slechts 1 milliard mocht worden uitgegeven. Eind September moest de regeering de eerste devaluatie van de franc dekreteeren zonder dat het haar toegestaan was de lonen- en levensmiddelenindex in overeenstemming hiermee vast te leggen, zooals de vakverenigingen dit eischten.

De voorschriften voor een verplicht scheidsgerecht konden in December en Januari nog slechts met moeite er door gehaald worden; de Senaat besloot, dat de artikelen over de Landbouw uit dit wetsontwerp vervallen zouden.

Economisch bevond het land zich in de tang tusschen prijsstijging en kapitaalvlucht, politiek ontgleed het aan de leiding van het Volksfront, dat wel nog regeerde, maar niet meer de te volgen koers uitstippelde.

Op 9 Februari eischte een Senaatslid een "adem-pauze" in de sociale hervormingen; 14 dagen later werd deze "pauze" door Blum in een rede te St. Nazaire aangekondigd.

In April verlangde Jouhaux de nationaliseering der verzekeringsmaatschappijen, om op deze wijze 10 milliard voor de werkverschaffing bijeen te brengen. De regeering antwoordde hem, dat dergelyke projecten tot betere tijden verdaagd moesten worden.

De pauze bleek te zijn een eindstreep onder de sociale hervormingen. Aan de arbeiders bleven voorlopig twee wezenlyke overeringen over: de 5-dagenweek, die aan het einde van 1936 en begin 1937 in de belangrijkste bedrijfstakken van de industrie, tot in het bankbedrijf toe, werd ingevoerd, én de betaalde, verplichte vacantie.

De twee verdere maatregelen van Blums hervormingen: de erkenning der bedrijfsgeedelegeerden en het verplichte scheidsrecht, hadden hun beteekenis nog te bewijzen.

De voortdurende activiteit der arbeidersklasse, de steeds opnieuw opvlammende stakingen in de verschillende delen van het land, dwongen de bourgeoisie haar afmattingstaktiek met voorzichtigheid voort te zetten.

Na een jaar regeeringswerkzaamheid werd Blum eindelyk door de Senaat, door de weigering van de gevraagde financiële volmachten, ten val gebracht.

Chautemps vormde het nieuwe Volksfrontcabinet, met een radicaal-socialistische meerderheid.

Onmiddellijk leidde hij de tweede devaluatie van de franc in; einde Juli werd de, door het Volksfront aangestelde Gouverneur van de Bank van Frankrijk, Labeyrie, van zijn functie

10/ ontheven. De sleutels van de gehele financiële politiek van het land gingen over in de handen van Fournier, de vertrouwensman van het financie-kapitaal, dat hiermee een beslissende positie heroverde.

Een half jaar later, midden Januari 1938, voerde een poging der socialisten om een uitbreiding der regeering naar links, en rechts te bewerkstelligen, tot een nieuwe nederlaag, die begeleid werd door het heengaan der socialistische ministers uit de regeering.

Middenin de, door de bezetting van Oostenrijk naderbij gevoerde Europeesche crisis, kwam toch weer een kabinet-Blum tot stand, dat zich echter onder de nieuwe stakingen in de wapenindustrie en de scherpe sabotage door het ondernemersdom, nauwelijks twee maanden kon staande houden.

De Senaat bracht het ten val, door de weigering van nieuwe financiële volmachten.

Daladier nam de regeering over, terwijl hij met voorbijgaan der socialisten, zijn kabinet naar rechts uitbreidde buiten het raam van het Volksfront.

Hij begon zijn regeeringsarbeid met een derde devaluatie van de Franc, gevolgd door krachtige maatregelen tot bijlegging der arbeidsconflicten. De looneischen der arbeiders werden afgewezen - voor de wapenindustrie werd de 45-urenweek ingesteld.

Hadden de radicaal-socialisten in deze ontwikkeling tot nog toe zich er mee vergenoegd, de politieke activiteit der socialistische partij op gelijke wijze te remmen als deze laatste dit deed door het élan der massa's te begrenzen binnen het raam der parlementaire actie, thans namen zij de functie over die tot dusver de Senaat vervulde: zij namen deel in de leiding van het offensief tegen de sociaal-politieke veroveringen.

Hiermee had het volksfront zijn taak volbracht.

In 1936 hadden de arbeidersorganisaties ervan afgezien op een politieke beslissing aan te sturen. Logischer wijze geraakten zij zodoende op sleeptouw van hun burgerlyke bondgenoot, die op het gebied der parlementaire manoeuvres reeds daarom de sterkste moest zijn, omdat het initiatief der massa's was uitgeschakeld.

In de tijd van twee jaren slechts, waren de arbeiderspartijen zoo verzwakt, dat zij, met een verwijzing naar de buitenlandse politieke moeilijkheden van het land, volkomen in toom gehouden en opzij gezet konden worden.

Toen Daladier in October 1938 op het congres der radicaal-socialistische partij met zijn aanval op de Fransche Communistische Partij, de breuk in het Volksfront verkondigde, beschreef

11/ hij hiermee een toestand, die zich reeds in de zomer in de politieke krachtsverhoudingen van het land duidelyk getoond had. In het Volksfrontcomité waren de arbeiderspartijen, op het economische front waren de vakbondsleiders, niet meer in staat het op losse schroeven stellen en uithollen van de 40-urenweek, noch ook het gebruiken van militairen voor onderkruipersdoeleinden in de Marseiller havenstaking te verhinderen.

Toen Daladier eindelyk het "Drie jaren plan" van Reynaud op tafel legde, het regeeren per decreet in de plaats van de parlementaire wetgeving stelde, de 40-urenweek ophief, de stakingsvrijheid aan banden legde en tenslotte tegen de "algemeene staking" de politie en het militaire apparaat met de uitvoerende ^{macht} bekleedde, toen deed hij dit slechts op de grondslag van de werkelijke machtsverschuivingen die in het land hadden plaatsgevonden.

Daarmede werd niet slechts het oude politieke evenwicht hersteld, zooals dat drie jaar tevoren bestond. De binnenlandsche economische ontwikkeling zelf, de ontplooiing doende Staat van een economische politiek tot een verstrekkend protectionisme, de buitenlandse politieke druk van het Deutsche fascisme, dwongen het Fransche burgerdom tot een prijsgeven van de parlementaire democratie, die heden nog slechts in vorm bestaat.

Evenals in Deutschland werd deze omzwaai ook in Frankrijk uitgevoerd door de democratische vleugel der bourgeoisie.

In het Deutschland van 1930 was het niet de een of andere rechtse regeering, maar het democratische Centrum - de jarenlange bondgenoot der sociaal-democratie - die tot het regiem der noodverordeningen overging; in het Frankrijk van Herfst 1938 gingen de radicaal-socialisten over tot het regiem der "decrets lois" (wetsdecreten), tot het autoritaire regiem op de basis van een parlementairisme, dat van zijn politieke functie langzaam en stap na stap werd beroofd.

Zoo voltrok zich het noodlot der Fransche arbeidersbeweging. Tegenover de aanvallen van de putschistische-fascistische organisaties had zij zich beroepen op de massa-acties binnen het raam van de parlementaire wettelykheid. Die spontane, onberekenbare aanvalsbeweging der arbeidersmassa's leidde zij af in de bedding der parlementaire hervormingen. De parlementaire hervormingen zocht zij te verdedigen met middelen, die het parlementairisme zelf beperkten. Op de bodem der beperkte wettelykheid leverde zij zich over aan de sabotage en de dictatuur der groot-kapitalistische krachten in het land. Bij het terugwijken voor deze krachten verloor zij haar parlementaire positie; zij zag toe, hoe de politieke macht volledig in handen van haar radicaal-socialistische bondgenoot overging.

Met het oog op de buitenlandse bedreiging tegen het

12 / Fransche imperialistische systeem, kapituleerde zij voor de reactionaire koers der burgerlyke democratie. Reeds onmachtig moest zij toezien hoe deze democratie uit deze zelfde motieven tot een versnelde prijs-gave van het parlementairisme overging en eerst halt maakte nadat de autoritaire regeeringsmethoden waren ingevoerd.

De campagne van de Volksfrontcoalitie begon met de democratische afweer van het binnenlandsche "fascistische gevaar" en eindigde met het organiseeren der legaal-fascistische methoden ter afweer van het "fascistische gevaar" uit het buitenland. Tegen hun eigen wil maakten de arbeiderspartijen zich tot gangmakers van deze omvorming van het politieke regiem, omdat zij op het oogenblik van de sterkste krachtsontplooiing der arbeidersklasse, de revolutionaire ontwrichting en daarmee de beslissing, uit de weg wilden gaan. Hun appél aan de democratie werd tot wegbereider voor het autoritaire regiem.

V. Een balans . Stellen we ons op het standpunt van de anti-fascistische propaganda der IIIe en IVe Internationale dan zou in 1936 de leiding van de Fransche arbeidersbeweging niet alleen een binnenlandsch-politieke kans vergooid hebben, maar heeft ze ook een buitenlandsch-politieke kans verspeeld, die voor het verdere lot van Europa van de grootste beteekenis had kunnen zijn. Zij was in de gunstige omstandigheid, op het hoogtepunt van haar macht onverwacht voor geweldige mogelijkheden te komen, toen de Spaansche arbeiders de opstand der generaals beantwoordden met hun revolutionaire acties.

Het was haar plicht geweest in het belang der Spaansche revolutie de beslissing in het eigen land te bespoedigen. Overeenkomstig de propagandistische frazeologie hunner partijen was het haar plicht geweest zich consequent achter de revolutionaire vleugel in de Spaansche republiek te stellen en de snelle onderdrukking van de generaalsopstand mogelijk te maken, vóórdat het fascistische Italië tot interventie kon besluiten.

Indien de opvatting juist is, dat zich in Europa nog één gelegenheid bood het Hitleriaansche fascisme een vastbesloten buitenlandsche tegenstander tegenover te stellen, dan was die in 1936 aanwezig, toen de beide groote Latijnsche naties van het Westen voor de mogelijkheid stonden zich tot een revolutionair blok te vereenigen.

Zij hadden dan de wereld moeten toonen, dat de bevrijding der arbeidende massa's en de ontplooiing van hun opbouwende krachten ook tot een buitenlandsch-politieke versterking voer kon. Deze beslissing werd door de sociaal-democraten en

13 / communisten in Spanje zoowel als in Frankrijk, angstig vermeden. Zij verscholen zich achter de imperialistische democratieën, zij verbreedden een democratische nevel, die den arbeiders de uitlevering der Spaansche revolutie en daarna der Spaansche republiek aan het Fascisme, moest verbergen.

De Fransche sociaal-democraat, Volksfrontleider en minister-president Blum was het, die opriep tot de non-interventiecomédie en daarmee het Duitsche en Italiaansche fascisme een vrijbrief gaf voor de meest uitgebreide interventie.

De Fransche communisten waren het die met demagogische gebaren tegen deze uitlevering van Spanje aan het fascisme protesteerden en tegelijk door hun parlementaire actie deze buitenland-sche politiek, d.w.z. de voortdurende capitulatie der Volksfront-cabinetten, voor de Duitsche en Italiaansche aanval, toelieten en sanctioneerden.

Niet alleen Bonnet en Daladier, maar in de eerste plaats Blum en Thorez dragen de schuld van de politiek van München.

De Fransche socialisten konden met hun, bij het opportunisme behorende blindheid niet zien dat zij tezamen met de C. P. F. de grondslag legden voor het ruïneeren der Fransche arbeidersbeweging, waarvoor zij in de Volksfrontpolitiek niet slechts politiek voorbereidend werk deden.

Zij versnelden een omzetting van de sociale structuur van hun land, waaruit het financieele dictaat van Reynaud organisch te voorschijn kwam.

De Volksfrontregeringen hebben, door hun talkenmale ingrijpen in de economische wetgeving van het land, het zich sedert jaren opdringende Staatsprotectionisme vooruitgedreven. Zelfs de wetten betreffende het scheidsgerecht en de bedrijfsge-deleerden moesten in deze fase tot een versterking worden der Staatsautoriteit tegenover het vrije spel der maatschappelijke krachten, tegelijk met een lamleggen van de stakingsenergieën der arbeiders, en konden slechts de tendens naar een legaal-fascistische ontwikkeling verhaasten.

De nationaliseering der wapenindustrie trok de staatsbureaucratie direct in het ondernemerskamp binnen en werkte zoo in dezelfde richting.

Op het gebied van de financieele politiek hebben alle Volksfrontcabinetten met volmachten en machtigingen gewerkt. Zij vereenigden daarmee op het omvangrijke gebied van de Staatshuishouding wetgevende en uitvoerende macht in één hand, hieven practisch het budgetrecht van het parlement op en voerden regeeringsmethoden in, die het kenmerk zijn van iedere dictatuur.

De regeering-Daladier voerde slechts met kracht datgene

14 / door, wat haar voorgangers begonnen waren.

Ja, toen Daladier eindelijk de "algemeene staking" met de militairisering en mobilisering van alle overheidsdienaren en het personeel der overheidsbedrijven en van de arbeiders van vele bedrijven in het "openbaar belang", lamlegde, hanteerde hij slechts een wet, die Blum één dag na zijn aan de regeering komen, uitgevaardigd had met het doel stakingen in de wapenindustrie af te wagen. Hij protesteerde tegen het misbruik daarvan reeds daarom tevergeefs, omdat deze wet reeds in December 1937 met zijn stilzwijgende ministeriële toestemming, tegen de stakende Parijsche verkeersarbeiders was aangevend.

Het Volksfront heeft de traditioneele Fransche democratie zelf vernield. Een noodzakelyke revolutionaire omvorming van het land verving het door sociale hervormingen, die tengevolge van de ijverige economische sabotage van het industriekapitaal en de grootfinanciers tot een verdere ontwrichting van het land wezenlyk bijdroegen, de arbeiders hun politieke activiteit ont namen en het burgerlyk tegenoffensief deden losbarsten op het moment, dat de verzwakking der arbeidersklasse ver genoeg was voortgeschreden.

De nederlaag van de "algemeene staking" van 30 November 1938 was slechts een gevolg van deze verdedigingspolitiek.

De historie heeft alrijd getoond, dat de algemeene staking slechts werkzaam kan zijn in een aanvallende algemeene actie der arbeidersmassa's, die hierdoor tot verdere consequenties beginnen over te gaan. In een terugglopende, kapotgemaakte en reeds teruggeslagen beweging, kan hij slechts de overwinning van de tegenstander verhaasten, zooals reeds lang vóór de Fransche ervaring, door de poging van de Italiaansche arbeidersbeweging de algemeene staking van Augustus 1922 uit te roepen, bewezen was, welke binnen drie maanden gevolgd werd door de "mars naar Rome".

De mislukking van de algemeene staking werd tot een succes der regering, die haar aanval tegen de arbeiders daarna met verdubbelde energie doorzette en daarvoor direct een rechtsche meerderheid in het parlement vond. Nog is het niet beslist, of Daladier zijn weg naar het autoritaire regiem tot het einde zal kunnen gaan, of wel, dat hij een nieuwe wending der dingen andere krachten hem zullen aflossen.

Evenmin willen wij hier voor Frankrijk een fascisme naar nationaal-socialistisch voorbeeld voorspellen, hoewel het voor de hand ligt, voor de toekomst ook voor Frankrijk een autoritair regiem te verwachten, dat op een overeenkomstige manier als de huidige Tsjecho-Slowaaksche regeering, op sleeptouw

15 / zal worden genomen door de grootmacht Duitschland.

De richting van Fransche binnenlandsche ontwikkeling ligt in elk geval nog in het ongewisse. Duidelyk is slechts, dat de 28 maanden van het Volksfrontexperiment voldoende waren de aanvalkracht en de spontaneiteit van het Fransche proletariaat in die mate te vernietigen, dat het te verwachten is, dat het op het beslissende moment niet meer in staat zal zijn actief op te treden.

Evenals in Italië, in Duitschland en in Oostenrijk, is het ook in Frankrijk, dat de krachten die de arbeidersbeweging vernietigen, niet in de fascistische bataillons, maar in haar eigen leiding, haar organisatie-methoden, hare politieke denkbeelden en haar illusies te zoeken zijn.

.....

.....

(In bovenstaand artikel, van één onzer lezers, lijken ons verschillende formuleeringen nogal zwak. Bijvoorbeeld betreffende de angst van de oude arbeidersbeweging om doortastend tegen het kapitaal op te treden. Het geheel leek ons echter belangrijk genoeg ter publicatie. Het nu volgende stuk echter schreven we naar aanleiding van het vorengenoemde artikel.-Samenst. R.C.)

DE ILLUSIE VAN HET "VOLKSFRONT".

In Frankrijk behoort het "Volksfront" met de "nieuwe politieke koers" alweer tot het verleden. En het is nu wel duidelyk, dat het een illusie geweest is, nu de radicaal-socialistische partij als regeeringspartij zelf een fascistische politiek doorzet, daarbij steunende op de geheel rechtsche partijen.

Voor de politieke naïevelingen moge het daardoor duidelyk geworden zijn, dat de politiek van de Fransche regeering niet bepaald wordt door de belangen van het "Volk", maar door de noodzakelykheden voor de winstvorming van het Fransche kapitaal.

Nadat de groote wereldcrisis in 1931 in Frankrijk doorbrak, bedrijven tot stilstand kwamen of ingekrompen werden, kortom, toen de productie voor het kapitaal minder winstgevend werd, kwamen ook in Frankrijk de fascistische organisaties op. Gefinancierd door het grootkapitaal, hadden ze tot doel, met politiek geweld de hinderpalen uit de weg te ruimen, die een verscherpte uitbuiting der arbeiders en een massale afslachting van de kleinere producenten in de weg stonden, om zich langs deze weg weer een nieuwe winstbasis te verzekeren.

16 / Hoewel de eerste stormloop van de fascistische organisaties mislukte, zette de verlaging van het levenspeil der massa's zich evenals in de andere landen voorlopig als automatisch proces door langs de weg der "devaluaties" der betaalmiddelen. De prijzen van de noodzakelyke levensbehoeften gaan met de "devaluaties" automatisch in de hoogte, terwijl de lonen deze opwaartsche beweging in langzaam tempo volgen en dan nog pas, als er voor gestreden wordt.

En de Fransche arbeiders hebben hun strijd voor hun levenspeil gestreden. Dat het daarbij niet ging om de verbetering van het levenspeil van enkele beroepen, maar om een verweer van de geheele klasse, blijkt wel hieruit, dat gedurende 1936 ongeveer 5 miljoen arbeiders hebben gestaakt. In de maand Juli waren er zelfs $1\frac{1}{2}$ miljoen gelijk in staking met bedrijfsbezetting.

Onder deze druk week de bezittende klasse achteruit, wat in de nieuwe loonregeling, de vacantieregeling en de erkenning van bedrijfsafgevaardigden, tot uitdrukking kwam.

De strijd van de bezittende klasse om het levenspeil der massa's, in het byzonder na 1931, omlaag te drukken en het daaruit groeiende verzet der arbeiders, verraadde de ondergrond, waarop het "Volksfront" in Frankrijk zich vormde en het was tegelijk de grondslag waarop het zijn rol moest spelen.

Hoe heeft het "Volksfront" zich in deze strijd gehouden? Is het nuttig geweest voor de arbeiders?

Zeker is, dat de massa's het "Volksfront" als een wapen tegen de bezittende klasse dachten te hanteeren. De arbeiderspartijen en vakverenigingen, die in de vroegere periode als vertegenwoordigers van de arbeidersbelangen waren gegroeid, zouden ook nu de belangen der massa's tegenover de kapitalisten moeten verdedigen. Wel was het voor velen duidelyk, dat deze oude arbeidersbeweging in bepaalde gevallen de arbeidersbelangen had verwaarloosd en meer op de verdediger van de kapitaalbelangen geleek, maar men zag dit niet als noodzakelyk gevolg van de functie, die de oude arbeidersbeweging in de huidige maatschappij heeft.

Voorzover de oude arbeidersbeweging tekort zou schieten in het behartigen der arbeidersbelangen, zou ze door de druk van de in politieke gisting verkeerende massa en door de strijd op economisch terrein wel in het goede spoor gebracht worden tegen het kapitaal.

De Fransche kamerverkiezingen van 1936 en de daarop volgende massa-stakingen waren de duidelyke uitdrukking van deze stuwung "van onderen op". Zoo werd het "Volksfront" onder de druk van de gisende massa naar voren geschoven. Zijn taak zou

17 / zijn, de eischen der arbeiders door te voeren.

Het "Volksfront" stond daarmee voor een onmogelyke taak. Het doorvoeren van de eischen der massa's beteekende onherroepelyk een verder afbreken van de winstmogelykheden van het kapitaal. En toen op het moment, dat de Volksfrontpartijen nog bezig waren de regeermacht over te nemen, de massa's in beweging kwamen om loonsverhogingen, enz., door te drijven, beantwoordden de kapitalisten dit terstond met kapitaalvlucht. Ze trachtten hun bezittingen naar veiliger oorden over te brengen. De Volksfrontpartijen stonden hier machteloos tegenover.

Zeer zeker zou het voorkomen kunnen worden, door de bezitters de beschikking over hun kapitalen te ontnemen, maar de radicaal-socialistische partij, een voornaam deel van het "Volksfront", maakte dit in geen geval mee.

Hier openbaart zich direct de diepe kloof, die door het "Volksfront" zelf heen liep; een kloof, die altijd bestaat tussen de belangen der kleine bezitters (radicaal-soc. partij) en der arbeiders. Wel kunnen de partijen van kleine burgers, sociaal-democraten en stalinisten een front formeeren, maar de belangen van hen, die ze vertegenwoordigen staan tegenover elkaar. Dat is nu gebleken en dat zal altijd blijken, zoodra de levensbelangen der arbeiders een aantasting van het kapitaalbezit eischen. Daarom kunnen Volksfronten alleen tot ontgoochelingen der arbeiders voeren.

Maar ook de vertegenwoordigers van de z.g. arbeidersorganisaties kunnen het kapitaalbezit niet aantasten. Ze zijn gegroeid als de beniddelaars tusschen de arbeiders en de bezittende klasse. ZE STAAN TUSSEHEN DEZE TWEE FRONTEN.

Vanaf het oogenblik, dat ze de regeeringsmacht in handen hebben, zijn ze ook officieel voor het in stand houden der kapitalistische productie verantwoordelyk. Ze moesten dus allereerst er voor zorgen, dat de vrede tusschen kapitaal en arbeid werd hersteld. Dit trachtte ze te volbrengen, niet door de gewapende macht, maar door middel van hun invloed, die ze door hun organisaties, hun pers, hun redenaars, enz., op de massa hebben. En dit is hun gelukt.

De Volksfrontregeering, waarbij de vakverenigingen, vervulde in Frankrijk dus dezelfde rol als de Deutsche z.g. arbeidersbeweging in 1918 - '19 speelde.

De vertegenwoordiger van het Deutsche groot-kapitaal Dr. Silberberg, verklaarde toen, dat alleen de Deutsche vakbonden in staat waren geweest de alles overstelpende vloedgolf van socialiseeringen in te dammen. En zijn dankbaarheid tegenover deze "arbeidersorganisaties" ging zelfs zoover, dat hij verklaarde,

18 / dat de vakverenigingen uitgevonden zouden moeten worden, indien ze nog niet bestonden.

En niet geringer was de dankbaarheid van de Duitse groot-industrieel Hugo Stinnes, die één van zijn zeeschepen "Legien" doopte. (Voorzitter van de Duitse vakbeweging.)

Het opvangen van de massa-beweging, om deze binnen debannen der kapitalistische uitbuiting terug te brengen, dat was de werkelyke functie der Fransche Volksfrontregering. Ze moest de massa-beweging baas blijven en voornamelyk er voor zorgen, dat de arbeiders niet tot meer revolutionaire maatregelen zouden overgaan.

Het gehele apparaat der Volksfrontpartijen, communisten en vakverenigingen inclus, werkten daartoe op volle kracht. In zeer korte tijd werd toen door de vakverenigingen en de ondernemersbonden nieuwe arbeidsovereenkomsten gesloten en weer kwam het gehele apparaat in beweging, nu om de arbeiders te bewegen de nieuwe overeenkomsten te erkennen.

De Volksfrontregering gaf daarna deze overeenkomsten een wettig karakter en daarmee was toen de gevaarlyke massa-beweging bedwongen.

Het is naar onze meening dus volkomen onjuist, als sommige stroomingen in de arbeidersbeweging menen, dat de sociaal-democraten, de stalinisten en de vakverenigingen, te "angstig" zijn om het kapitaal aan te tasten. Integendeel: ze zijn heelemaal niet "angstig". Of als er hier van "angst" sprake is, dan is het geen angst voor het kapitaal maar angst voor de arbeidersklasse. De kwestie is deze, dat het niet hun functie is het kapitaal aan te tasten, maar dat ze als bemiddelaars tusschen de twee fronten van arbeiders en kapitalisten in staan. Daarom is hun taak niet, een dergelyke strijd te verbreden en te verdiepen, tot vernietiging van het kapitalisme, maarom deze strijd zoo spoedig mogelyk te bemiddelen, dat is af te sluiten, dat is binnen de banen van het kapitalisme te houden of te brengen.

Daarom is het in de tegenwoordige tijd ook zulk een verregaande waanzin, te eischen, dat de vakbeweging een hier of daar uitgebroken staking "overneemt". Het beteekent in de tegenwoordige tijd niet anders, dan het vriendelyke verzoek, een dergelyke beweging zoo spoedig mogelyk te vermoorden.

Maar voor de Fransche arbeiders had het "Volksfront" naast het vastleggen van de veroveringen door de massa-beweging, nog een andere beteekenis. Het "Volksfront" zou een dam moeten opwerpen tegen het vooruitdringende fascisme.

De Vuurkruisers en andere fascistische bonden wilden de

19 / bewegingsvrijheid der arbeiders, de democratische ordening, opruimen naar Duitseh en Italiaansch voorbeeld. De strijd tegen deze bonden beteekende voor de massa der arbeiders daarom meteen een strijd voor het recht zich te mogen organiseeren en voor hun belangen tegen de patroons te strijden. En dat de organisaties deze strijd voerden spreekt wel van zelf, omdat het voor hen doodgewoon een strijd om hun bestaan was. Maar niet alleen de arbeiders streden deze strijd tegen het fascisme. Ook groote deelen der Fransche bourgeoisie waren in het "anti-fascistische front", zij het ook niet in het "Volksfront".

Als totaal was het de strijd als "nationale éénheid" tegen de buitenlandsche dreiging. Volksfront en grootbourgeoisie boden daarom tegen elkaar op, wie wel de beste vaderlander was.

Zoo moest de leuze van deze "nationale éénheid" een van de krachtigste argumenten worden bij het bedwingen der massabeweging. Men mocht deze éénheid niet verzwakken door verdere stakingen.

Sinds de verdeling van Tsecho-Slowakije tracht de Fransche bezittende klasse echter met de fascistische landen tot overeenstemming te komen. En daarmee is de reden voor een deelname van de radicaal-socialistische partij aan het "Volksfront" geheel vervallen: de massa-bewegingen zijn bedwongen en de Fransche bourgeoisie voert de strijd tegen het fascisme op ander terrein.

Ook in dit opzicht bleek het "Volksfront" dus een illusie.

Er is door de propagandisten van de Volksfrontpolitiek, de parlementaire partijen en de vakverenigingen, veel valsche hoop bij de arbeiders gewekt. En ze zullen ondanks alle nederlagen, die hierdoor geboekt moeten worden, toch doorgaan, met de arbeiders tot verder samengaan met de kleine bezitters te bewegen. Dat is probeeren, hen van hun eigen klassepolitiek afstand te laten doen. Ze kunnen niet anders. Want zoolang dat lukt, hebben ze in de kapitalistische maatschappij een recht van bestaan. Hebben ze hun invloed op de arbeidersmassa's verloren, dan kan het kapitalisme zich alleen handhaven door onderdrukking van elke arbeidersbeweging. Het georganiseerde geweld is daarbij het middel. En mét de democratische rechten en vrijheden worden dan tevens de arbeiderspartijen en vakverenigingen op zij geschoven.

Voor de arbeiders betekent dit echter, dat ze alleen een strijd tegen het kapitaal kunnen ontwikkelen, als ze zich geheel van de klein-burgerlyke klasse losmaken. Dat is, als ze met elke Volksfrontpolitiek, die een werkelyke strijd tegen het kapitaal verhindert, breken. Hun strijd moet ieder kapitalistisch geweld trotseeren, en kan daarom alleen de kiemen van een proletarische revolutie inhouden. Hun strijd kan geen strijd meer zijn voor de

20 /
instandhouding van de bemiddelende organen van het kapitalisme
maar voor de bewegingsvrijheid van hun eigen, zelfstandige
strijdorganen, hun proletarische democratie.

.....
.....
B A R C E L O N A , HET BEGIN VAN HET EINDE.

De burgeroorlog in Spanje is met de verovering van Catalonië
door de Nationalisten zoo goed als beslist.

Als revolutionaire strijd van de Spaansche arbeiders was
hij al verloren sinds de arbeiders van Barcelona in de Mei-dag
van 1937 neergeslagen en ontwapend werden. Nadien draagt hij
alleen het karakter van een imperialistische strijd tusschen de
fascistische en democratische machten in Europa, waarin de
Spaansche arbeiders samen met de democratische bourgeoisie stre-
den om het democratische kapitalisme tegen het overal opdringer-
de fascistische kapitalisme in stand te houden.

Het was een ongelijke strijd, die verloren moest gaan,
want achter de Spaansche fascistena stonden de fascistische
grootmachten, Duitschland en Italië, met al hun macht, terwijl
de democratische landen, Frankrijk, Engeland, en de gehele Vol-
kenbond, de "non-interventie-politiek" voerden.

Men was er zich van bewust, dat als zij in de zelfde mate
het republikeinsche Spanje hadden ondersteund, als Duitschland
en Italië het Franco deden, dit onmiddellyk tot de algemeene
oorlog had gevoerd. Uit vrees voor deze oorlog hebben zij hun
medestanders in Spanje prijsgegeven en vochten deze op een ver-
loren post.

Ondertusschen woedt het barbaarsche geweld der fascistena
voornamelyk onder de arbeidersbevolking. Op beestachtige wijze
werden duizenden van de vluchtende burgerbevolking, vrouwen,
kinderen, grijsaards en gewonden afgeslacht.

Terwijl de rijken met hun auto's al voor het beleg van Barce-
lona gevlucht waren (om straks wéer te keren) en ongedeerd ge-
laten zijn door de vliegtuigen van Franco, werden de wegen,
propvol met vluchtelingen, onophoudelyk vanuit laagvliegende
vliegtuigen beschoten en gebombardeerd.

Zoo straffen de moderne kapitaalsheeren de arbeidsslaven
die het gewaagd hebben tegen hun bewind in opstand te komen.

Ook het democratische Frankrijk, waarheen de stroom der
vluchtelingen trok om het naakte leven te redden, liet zich
niet onbetuigd.

Wie minstens 2000 francs en geldige passen in zijn bezit had,
mocht de grens passeeren en kan zich vrij bewegen; de honderd-
duizenden zonder bezit daarentegen werden tot het allerlaatst

21 / tegengehouden en toen in kampen, met prikkeldraad afge-
sloten en onder streng militair toezicht, opgeborgen.
Tegelyk is het Senaatslid Berard naar Franco gezonden om te
onderhandelen. Daarbij zal het natuurlyk ook gaan om het terug-
drijven van de gevluchte arbeidsslaven.

De Spaansche strijd werd gedragen door de heldhaftige op-
offering van de zijde der arbeiders, maar al deze opoffering
moest tevergeefs zijn, zoolang het proletariaat in de groote
industrielanden aan het kommando van de heerschende kapitalis-
tenklasse gehoorzaamde en de wapens leverde, waarmee ze werden
neergeslagen. Alleen de proletarische revolutie in de groote
landen had ook de Spaansche arbeiders de overwinning kunnen
brengen.

Zij waren de strijd alleen begonnen, want de democrati-
sche Volksfrontregering had reeds voor Juli 1936 meer vrees voor
de revolutionaire actie der arbeiders dan voor het fascisme.
Deze regeering, voortgekomen zijnde uit de verkiezingsoverwin-
ning van het "Volksfront", heeft de fascistische generaals en
officierena in functie gelaten en daardoor de voorbereiding van
de generaalsofstand mogelyk gemaakt.
En toen de arbeiders daarop met de revolutionaire opstand ant-
woordden, deden de Volksfrontpolitiekerna alles, om de opstan-
dige massa weer in het gareel van de kapitalistische orde terug
te brengen. In een tijdsverloop van 24 uur stelden ze drie
nieuwe regeeringen samen, aldoor meer "links" georiënteerd, om
zoodoende gezag bij de opstandige massa te verkrijgen.

De oude arbeidersorganisaties boden daartoe de behulpza-
me hand: uit de sociaal-democratische en communistische partij
en de vakvereenigingen, samen met burgerlyke republikeinen, werd
de nieuwe regeering gevormd en met behulp van hun organisaties
alles gedaan om de radicale elementena van de F.A.I., C.N.T. en
P.O.U.M. in bedwang te houden.

Waar men kon werden deze ontwapend; vooraanstaande strij-
ders in de gevangenissen geworpen; andere vermoord; gehele troe-
penformaties der Volksmilitie zonder toevoer van wapenen en mu-
nitie gelaten. Deze werden zoo een gemakkelyke prooi voor de
aanvallen der goed bewapende fascistena.

Terwijl dus de vrijwilligerna naar de frontena stroomden om
de fascistena terug te slaan, voerde de regering achter het front
een strijd om haar macht te vestigen en werd zoo de strijd tegen
de fascistena gesaboteerd.

Deze strijd achter het front heeft maanden geduurd.

De Volksfrontregering heeft daarin de overwinning behaald,
voornamelyk doordat zij de beschikking had over de goudvoorraad

22 / en de verbinding met het buitenland. Ze kon wapenen en levensmiddelen kopen in Tsecho-Slowakije, Polen, Rusland, Mexico, enz. Maar ook zij alléén kon wapenen kopen, want zij garandeerde de instandhouding van de burgerlyke, kapitalistische orde. Aan de opstandige arbeiders zelf hadden de winstbeluste kapitalisten in de democratische landen en ook Rusland, niets geleverd. De Volksfrontregering vormde de schakel met de democratische, kapitalistische landen, waardoor deze de Spaansche arbeiders voor hun imperialistische belangen konden laten strijden.

Een overwinning van de revolutionaire arbeidersklasse laat de democratisch georiënteerde kapitalistenklasse in de wereld niet toe, want revolutionaire arbeiders kunnen nooit bondgenooten zijn in de imperialistische politiek der kapitaalsmachten. Maar niet alleen de buitenlandsche verbindingen hebben de Volksfrontregering geholpen haar macht over de opstandige arbeiders opnieuw te vestigen. Alleen reeds het feit, dat de revolutionaire arbeiders de centrale politieke functies van het land niet zelf ter hand namen, maar deze zonder weerstand aan de Volksfrontpartijen overliet, is beslissend geweest voor het verdere verloop.

Dat de arbeiders niet eens een poging er toe deden, afgezien dan van de propaganda van de linkervleugel van de P.O.U.M., die wel in deze richting werkte, moet voor een goed deel toegeschreven worden aan de anarchistische opvattingen der F.A.I. en C.N.T., die ook de vorming van een revolutionair centraal politiek lichaam der arbeiders uit den boze achtten.

De harde werkelijkheid heeft de C.N.T. genoodzaakt die opvattingen te laten varen. Maar pàs, toen de revolutionaire arbeidersstrijd, die in talloze onsamenhangende acties verliep, geordend en gericht was naar de centrale politieke richtlijnen der "Volksfrontregering".

Ze konden toen niet anders doen, dan deel te nemen aan deze centrale politieke functies, die de arbeidersstrijd in het kader der burgerlyke ordening moest houden. Daarmee sloot de C.N.T. als organisatie op een weinig roemrijke wijze een, op allerlei punten waarlyk roemrijk revolutionair verleden, af.

Toch heeft het de Volksfrontregering nog heel wat gekost voordat ze de overwinning op revolutionaire arbeiders behaalde. Ze kon de opkomende macht van de arbeiders in het begin niet zoo brunt onderdrukken als zij dat later gedaan heeft. Haar positie was daartoe toen te wankel. Ze beschikte nog niet over een georganiseerde en goed gedisciplineerde militaire macht. De eenige, die daartoe dienst kon doen, was de burgerwacht,

23 / de guardia civil, en die kon zij op het oogenblik niet op de arbeiders afsturen. Dat zou in die omstandigheden, nu de arbeiders gewapend waren, en vol strijdlust, zelfmoord betekenen. De stalinisten zowel als de sociaal-democraten waren niet groot in aantal, in Juli 1936, in de arbeidersklasse. Het meerendeel was georganiseerd in de C.N.T., die vroeger steeds in tegenstelling tot de Volksfrontregering had gestaan. Het ging er dus om de C.N.T. te breken, de C.N.T. als strijdorgaan voor de arbeiders onbruikbaar te maken.

Twee dingen had dus de Volksfrontregering te doen om haar positie en daarmee de kapitalistische orde te redden. Het formeren van een leger, dat voor haar volkomen betrouwbaar was, en het vernielen van de organisatie van de revolutionaire arbeiders. **WAS DE C.N.T. WEL HET STRIJD-ORGAAN VOOR DE ARBEIDERS ?** Zijn houding in vorige revoluties

had meermalen bewezen, dat hij het niet geheel was. We denken hierbij aan de algemeene staking in Barcelona in September 1931, toen de massa uit protest tegen het gevangennemen van revolutionairen spontaan in staking ging en de C.N.T. de staking aflastte, omdat hij, zooals hij in een manifest mededeelde, nog niet in staat was de regering te vervangen.

Ook zijn niet deelnemen aan de opstand in Catalonië in October 1934, waardoor hij de Asturische arbeiders in de steek liet, vormt hiervoor een bewijs.

Een feit is echter, dat de arbeiders hem wel als zoodanig trachtten te gebruiken. Ze konden ook nog genoeg druk uitoefenen op de C.N.T.- en F.A.I.-leiding om hem een gevaar voor de kapitalistische eigendomsverhoudingen te doen worden. Want ofschoon de leiders van de C.N.T. het éénheidsfront met de sociaal-democratische U.G.T. wenschten, en uitdrukkelijk verklaarden de "anti-fascistische éénheid niet te willen verbreken omdat het de eerste taak was het fascisme te verslaan", (zie Syndicalist van 12 - 9 - '36), zien we uit de practijk, dat zij toch vaak in strijd met het Volksfront handelden.

De Catalaansche arbeiders hadden zeer goed ingezien, dat wilden zij de strijd tegen Franco aanbinden, zij moesten beginnen de bedrijven in hun bezit te nemen en op oorlogsproductie in te stellen. Maar dat was aantasten van het kapitalistische eigendom, iets wat het Volksfront nu juist niet wilde.

De organisatie van de bedrijven bouwden de arbeiders op door middel van de C.N.T. syndicaten. Zoo kwam de C.N.T. de hoofdrol te spelen in dit proces. Hij begon dan ook met het instellen van een Algemene Economische Raad en een Militiecomité.

Maar dat door de C.N.T. ingestelde Militiecomité bestond uit 3 vertegenwoordigers van de C.N.T., 2 der F.A.I., 3 van de

24 / U.G.T., 1 kleine pachter, 3 links-republikeinen en 2 van de P.S.U.C. We zien dus de tweeledigheid van de C.N.T. Éenerzijds ontkomt hij er niet aan de wil van de revolutionaire arbeiders te ondersteunen, anderzijds organiseert hij de strijd op de grondslag van de partyformaties. Gedurende de gehele burgeroorlog heeft de C.N.T. dan ook samengewerkt met de burgerlyke partijen. Daarom was zijn contra-revolutionaire houding in de Mei-dagen in Barcelona de consequentie van zijn, gedurende de gehele strijd gevoerde politiek.

Doordat de arbeiders strenden voor de onteigening van het kapitaalbezit in Catalonië, moesten zij wel in botsing komen met de regering. We kennen allen de maatregelen van de regering de achtervolging van de revolutionairen, de sluipmoorden en gevangennemingen, het onthouden van wapenen aan het Revolutionaire Aragonfront, die de spanning steeds hoger opvoerde, tot op 3 Mei '37 in Barcelona door de bezetting der telefooncentrale door de regeringstroepen, de bom barstte.

In het tijdvak Juli '36 - Mei '37 had de regering kans gezien om haar stoottroepen, bestaande uit nieuwbakken sociaal democraten en communisten, meest kleine burgers, te formeeren.

Een volkomen verandering van het leger, door het liquideeren van de revolutionaire honderdschappen met het instellen van de militaire dienstplicht en militaire tucht, onder leiding van de oude officieren, het opnieuw organiseren van de Guardia Civil, hadden haar machtsposities versterkt, waardoor het haar mogelijk was openlyk tegen de revolutionairen op te treden.

Doordat de C.N.T. deel uitmaakte van de regering, was ze dus volkomen ongevaarlijk geworden; de contra-revolutie had ruim baan.

DEZE MEI-STRIJD was beslissend gebleken voor het lot van de proletarische revolutie in Spanje. Duidelyk was gebleken, dat noch het Volksfront noch de C.N.T. te gebruiken waren voor een proletarische revolutie. Hun strijd tegen het fascisme was een andere, dan die van de arbeiders. Voor de arbeiders was de strijd tegen Franco gelijk met de strijd tegen het kapitalisme. Voor de burgerlyke partijen en ook voor de C.N.T. was de strijd tegen het fascisme elleen maar een strijd voor behoud van de democratische vrijheden van het kapitaal. De C.N.T. kon niet anders, of ze moest wel meegaan in deze strijd voor het kapitaal, omdat ze zich met deze partijen verbonden had. Door de nederlaag der arbeiders in Mei 1937 was de strijd in Spanje uitgemond in een imperialistische oorlog tusschen twee tegengestelde kapitaalsbelangen.

25 / Deze belangentegenstellingen lagen niet zoo zeer in het Spaansche kapitalisme dan wel in het Buitenlandsche.

Daardoor speelde de belangenpolitiek van de buitenlandse regeringen ook zoo'n belangrijke rol in de wapenleveranties. Daar Spanje voor de wapenleveranties bijna geheel op het buitenland was aangewezen, is het vanzelfsprekend, dat de regering in haar politiek rekening moest houden met de wenschen van haar leveranciers. Het is begrijpelyk, dat kapitalistische regeringen geen wapens leveren, of toe staan te leveren, om daarmede de proletarische revolutie te laten zegevieren. Dat verklaart ook waarom de democratische regeringen niet zoo gul waren met hun wapenleveranties. Maar nog meer factoren hadden daarop invloed.

Het is bekend, dat het voornamelyk Italië en Duitsland waren die Franco steunden, om op die manier hun positie aan de Middellandsche Zee te versterken en om grondstoffen te verkrijgen. Dit beteekende voor Frankrijk en Engeland natuurlyk een aantasting van hun machtspositie. Dat konden zij dan ook niet dulden. Maar speedig bleek, o.a. door de duikbootenoorlog in de Middellandsche Zee in Augustus 1936, dat een open strijd tegen Franco te gevaarlyk zou zijn.

Éenerzijds de arbeidersrevolutie, anderzijds de dreiging van een wereldoorlog, aan het eind waarvan ook de arbeidersrevolutie wachtte.

Zoo zit de democratische bourgeoisie, niet alleen in Spanje, maar overal, tusschen twee vuren. Haar sympathie stond aan de kant van het Volksfront; de fascistische opmars en de dreigende arbeidersrevolutie, veroorzaakte echter haar aarzelende houding inzake de wapenleveranties. Daarom heeft zij in feite door haar non-interventie-politiek Franco mogelijk gemaakt in Spanje te overwinnen.

Het accord van München, de aansluiting van Oostenrijk en Sudetenland hebben zeker de gang van zaken in Spanje verhaast. De fascistische macht wordt steeds dreigender. De democratische bourgeoisie moet wel toegeven en zij betaalt, als vanouds, met de levens der arbeiders.

De arbeiders in Spanje werden en worden bij duizenden uitgenood. De regering is meer bezorgd voor het in veiligheid brengen van de Spaansche kunstschaten dan voor de duizenden proletengezinnen.

De Spaansche arbeiders hebben hardnekkig gevochten. Ze hebben een strijd gestreden tegen het fascisme, die een lichtend voorbeeld zal blijven voor de arbeiders van de gehele wereld. Ook waar ze met illusies de strijd ingingen, illusies, die hen noodlottig zijn geworden, blijft het feit bestaan, dat ze gestreden hebben met een geweldige moed en volharding door

alle tegenslagen en ellende heen.

26/8 Niemand heeft het recht het Spaansche proletariaat zijn zwakte te verwijten, waar de nederlaag in de eerste plaats het gevolg is van de nog veel grotere zwakte van het wereldproletariaat, dat nog veel dieper gevangen zit in dezelfde illusies, zonder de kracht te hebben gevonden de Spaansche arbeiders in hun strijd afdoende te hulp te komen: de massale, revolutionaire actie in het eigen land. Slechts eenige duizendtallen hebben ter plaatse, als Internationale Brigade, getoond wat internationale solidariteit beteekent.

Het is nodig zich beter rekenschap te geven van deze positieve kant van de Spaansche strijd, en dat stelt ons voor de taak niet alleen de in het Spaansche proletariaat levende illusies te critiseeren, maar ook te laten zien, hoe het hieraan de morele kracht kon ontleenen de uitputtende oorlog gedurende 2½ jaar vol te houden tegen een tot de tanden bewapende overmacht.

Onder alle arbeiders leeft sterk het besef van de dreigende fascistische barbarij en van de noodzaak van een éénsgezind verzet hiertegen. Het is deze drang naar éénheid die het Volksfront in het leven heeft geroepen, het Volksfront, dat we niet alleen moeten zien als een door de leiders aan de arbeiders/gedrongen instrument, maar tevens als een uiting van de wil van het proletariaat om te komen tot eensgezinde strijd.

Dat dit zo is, wordt o.a. bewezen door de demonstraties van "Marxistische" (d.i. soc.-dem. en comm.) arbeiders in de straten van Madrid, in Juli '36, die vrijlating eischten van de zich in de gevangenis bevindende anarcho-syndicalisten, om hen aan de strijd tegen Franco te doen deelnemen.

We mogen niet vergeten dat het Volksfront in Spanje tenslotte slechts bestond bij de gratie van de arbeiders. Niets was er, dat hen in de Juli-dagen er van kon weerhouden de gehele burgelyke staat kapot te rammeien. dan alleen de illusie dat de Volksfrontregering een instrument kon zijn in hun handen om de strijd tegen het fascisme te voeren. Dat deze illusie niet alleen bij de sociaal-democraten en communisten bestond, maar ook bij de anarcho-syndicalisten, wordt door de geschiedenis van de Spaansche revolutie duidelijk bewezen.

Hoe is het mogelijk, dat deze arbeiders zoo'n vertrouwen konden stellen in een regering, waartegen ze zelf revolutionaire strijd hadden gevoerd, door de bestorming van verscheidene gevangnissen onmiddellyk na de verkiezingen;

27 / door het verwoesten van kloosters, de verdeling van landgoederen, door een hele golf van stakingen met bedrijfsbezetting, waarbij het vaak tot bloedige botsingen kwam met de door de regering gezonden Guardia Civil? Dat is niet te verklaren uit de zoov vaak veranderde samenstelling van die regering.

Het is alleen te verklaren, doordat zij beseften dat de Volksfrontregering, hoezeer ook vijandig tegenover de revolutionaire eischen van het proletariaat, zich toch niet door de fascistische generaals uit het zadel kon laten lichten. Tenslotte was haar bestaan gebonden aan het bestaan van vakverenigingen, parlement en partijen, kortom, aan de "democratie", en zoo konden de arbeiders, die het fascisme als de gevaarlijkste, meest directe vijand tegenover zich zagen, de hulp van het Volksfront aanvaarden, om zich niet tegenover een al te grote overmacht te bevinden.

Het verloop van de strijd heeft echter het onjuiste van deze opvatting wel duidelyk bewezen. Uitlatingen van Volksfrontleiders als Prieto, in de eerste dagen na de opstand, hebben duidelyk laten zien, dat zij in het geheel niet afkerig waren van een compromis met Franco, waarbij natuurlyk het revolutionaire deel van de arbeidersklasse met zijn bloed de prijs zou moeten betalen.

De onbuigzaamheid van het proletariaat enerzijds en de ontoegeeflykheid van de fascistten anderzijds, die niet alleen met de anarchisten, maar ook met de reformisten wilden afrekenen, hebben dit echter onmogelyk gemaakt.

Zoo is dan de gewapende strijd begonnen, waarin de revolutionaire organisaties der arbeiders door hun sociaal-democratische "bondgenoten" langzaam werden gewurgd. terwijl de strijd zelf werd verkocht aan de belangen van buitenlandsche machten. Maar zelfs voor de bestrijding van het fascisme zelf heeft dat niet veel resultaat opgeleverd, juist omdat deze buitenlandsche machten zelf meer en meer gedwongen zijn tot fascistische maatregelen in eigen land over te gaan.

Zoo veranderden tenslotte ook de leuzen van de oorlog, en nu, na de verovering van Catalonië, kan men nergens in de verklaringen van Negrín meer lezen, dat de strijd gaat tegen het fascisme: slechts de "onafhankelykheid van Spanje" wordt nog als doel van de strijd aangegeven.

De houding van Engeland met betrekking tot Minorca, de Fransche vluchtelingenpolitiek, de openlyke erkenning van Burgos, die elk oogenblik is te verwachten, dragen er niet toe bij het vertrouwen in de "democratische" regeringen als bondgenoten tegen het fascisme, te versterken. Duidelyker dan ooit blijkt, dat de tegenstellingen tusschen "democratische" en

28 / en "fascistische" kapitalistische staten, voorzover ze bestaan, slechts betrekking hebben op imperialistische belangentegenstellingen, en niets te maken hebben met een verschil in mentaliteit van de regeringen. Het pas afgesloten handelsverdrag tusschen Rusland en Italië is een waardig sluitstuk voor de "anti-fascistische politiek" van het "vaderland der arbeiders".

Wanneer de Spaansche arbeiders de dupe zijn geworden van dit vertrouwen in de "democratie", dan zijn ze nog meer de dupe van de illusies van het internationale proletariaat, dat deze "democratie" heeft ondersteund. Daarom is de eerste taak te komen tot het besef, dat de arbeiders slechts met eigen kracht de strijd tegen de heerschers kunnen voeren, dat de bevrijding der arbeiders slechts het werk van de arbeiders zelf kan zijn.

DE DUITSCHE STAAT ALS ONDERNEMER.

Met 't oog op de talrijke discussie's over de betekenis en de rol van de staat in het economische systeem van het Derde Rijk, is het nuttig, zich rekenschap te geven van de werkzaamheid der eigenlijke staatsbedrijven.

Het statistische Rijksburo geeft jaarlyks cijfers over het kapitaal en het aantal van de aan de staat behorende bedrijven. Hierbij zijn dan ook gerekend de bedrijven, die voor 75 % of meer tot de staat behoren. De tot nu toe gepubliceerde getallen lopen echter slechts tot 1 April '37.

Binnen het raam van dit materiaal zijn dus de staatsbedrijven die volgens het Vier-jarenplan opgericht zijn, of waaraan nog gebouwd wordt, niet opgenomen. De grote werken als de Göring-Werke of de Volksautofabriek, tellen hierbij dus nog niet mee.

Op 1 April 1937 behoorden in totaal 302 bedrijven tot het bezit van het Rijk, met een totaal-kapitaal van 1988 miljoen Rijksmark. Tegenover het voorafgaande jaar is dat een vermeerdering van 17 bedrijven en een kapitaal-verhoging van 47 miljoen Mrk. Daarbij zijn niet meegeteld de spoorwegen met 13 milliard Mark en de post met 2½ milliard, die reeds altijd staatsbedrijven waren.

Van bedoelde 302 bedrijven hadden 275 de vorm van A.G. of GmbH. met een kapitaal van 1684 miljoen Mark. Dat is 85 % van het kapitaal van alle openbare bedrijven.

De verandering tegenover het voorafgaande jaar is zeer

29 / gering. Op 1 April 1936 waren er 253 staatsbedrijven met een kapitaal van 1685 miljoen in de vorm van een A.G. of GmbH. Op grond van de publicatie's kan men aannemen, dat tot einde 1937 geen grote veranderingen hebben plaats gevonden.

Het aandeel van het kapitaal in de staatsbedrijven ten opzichte van het gehele bedrijfsleven is gemakkelijk te berekenen. Eind 1937 bezaten alle AG en GmbH, de staatsondernemingen medegerekend, een totaal kapitaal van 23,3 milliard. Het AANDEEL VAN DE STAATSBEDRIJVEN BEDROEG DUS RUIM 7 %. Als men dus van de spoorwegen en de post afziet, is dus vast te stellen, DAT VAN EEN "SOCIALISATIE" VAN HET BEDRIJFSLEVEN GEEN SPRAKE IS.

De "geestelyke socialisatie", waarvan onlangs staatssecretaris Brinkman gesproken heeft, doet zich dus niet gelden in het overnemen van bedrijven. Het ingrijpen van de staat gebeurt dus veel meer zo, dat de staat tot "onzichtbaar lid van de bedrijfsleiding" wordt, zoals "Deutsche Volkswirt" het noemt.

De staatsbedrijven waren als volgt over de bedrijfstakken verdeeld: TAK VAN BEDRIJF : KAP. IN MILLIOENEN MARKEN :

Water, gas, electriciteit	604	611
Beteiligungsgesellschaften	355	345
Montaan-industrie	303	299
Bouwfinancieringsmaatschappijen	150	213
Havenondernemingen	110	110
Wapen-, machine-, metaalfabrieken	71	75
Wegenbouwmaatschappijen	51	51
Stikstof- en koolhydreerwerken	31	31
Land- en bosbouwondernemingen	101	95

op 1 Apr. '36. op 1 Apr. '37.

Als men in het oog houdt, dat tot de "Beteiligungsgesellschaften" bijna het hele kapitaal van de VIAG (voornamelyk electriciteitsbedrijf) en van de VEBAG (mijnindustrie en ook weer electriciteit) behoort, dan moet men vaststellen, dat de werkzaamheid van de staat als ondernemer zich voor het grootste deel voltrekt op het terrein van de algemeene nutsbedrijven.

Ook de oprichting van de Göring-Werke, die het staatskapitaal in de montaanindustrie tot over het milliard brengen, kan aan het algemeen karakter der staatsbedrijven tot nu toe niets wezenlyks veranderen. (Zie: "Freies Deutschland" 12-1-39)

De nederlaag in Spanje en nieuwe perspectieven.

Catalonië is nu geheel door de Franco-troepen bezet. Minorca heeft zich, na onderhandelingen die door Frankrijk en Engeland ten bate van Franco zijn ondersteund, overgegeven.

De overgave of verovering van Centraal-Spanje is slechts een kwestie van tijd.

Catalonië heeft geen werkelyke tegenstand geboden. Uitgehongerd, zonder voldoende kleding, zonder brandstoffen, en ook in bewapening verre de mindere van de tegenstander, onder zulke voorwaarden vechten alléén troepen van een revolutie, die in politiek opzicht succesvol is. En slechts déze hebben zelfs dan nog de kracht, ondanks alles, niet bedwongen te kunnen worden. Want slechts zij overwinnen het wapen der tegenstanders, als zij de mensen die deze wapens hantieren, voor de revolutionaire zaak winnen.

De 13 punten van Dr. Negrin betekenen niet iets, waarvoor men nog met de laatste moed der vertwijfeling verder vecht. Als er nog een zekere tegenstand geboden werd, dan was dat slechts om de terugtocht van het leger en de vlucht van de vrouwen en kinderen te dekken.

Het grootste deel van het Catalaanse leger overschreed met een deel van hun wapenen de franse grens, waar zij ontwapend en in concentratiekampen gestopt werden.

Zij kwamen hier niet bij een bondgenoot, die hen opnam, omdat hun zaak zijn zaak is.

Neen, voor het imperialistische Frankrijk zijn de gevluchte delen van het republikeinse leger, zijn hun wapenen, zijn het goud en de kunstschaten van het republikeinse Spanje een sjaggerzaakje, om in samenwerking met Engeland de non-interventie-politiek tot een goed einde te voeren. Dat is nu, na de onderhandelingen over Minorca, zelfs voor de verstokte volgeling van de stalinistische politiek, zonneklaar gebleken. De politiek van de "solidariteit der democratiëen", heeft volledig schipbreuk geleden.

Franco kan tegenwoordig de hulp van het Engelse en Franse imperialisme niet meer missen om zich tegen Italië en Duitsland te verzetten, die van Spanje een door hen beheerst invloedgebied willen maken, zonder dat zij echter datgene kunnen aanbieden wat Franco zozeer gebruiken kan: Kapitaal.

En waarom zouden Engeland en Frankrijk dit voordeel tegenover Duitsland en Italië niet volledig gebruiken? Zolang het imperialistische staten zijn, zullen zij naar imperialistische maatstaven en naar geen andere, handelen.

31 / Niet de imperialisten zijn verraders, maar zij die zich als de vertegenwoordigers van het proletariaat uitgeven, en beweren dat de belangen van het proletariaat indentiek zijn met die van de imperialistische democratiëen.

Er bestaat geen "democratische buitenlandse politiek", dat heeft de bittere spaanse ervaring even duidelyk bewezen, als dat hij bewezen heeft, dat de politiek van het "volksfront" een politiek is, die - zowel in 1919 in Duitsland, als in 1936 in Frankrijk, als in Spanje en overal - de opkomende revolutionaire beweging verstikt, en de aangevangen revolutie stukslaat.

De spaanse ervaringen hebben de volledige onbekwaamheid van de twee Internationalen bewezen, en tevens aangetoond, dat de stalinisten de organisatoren van de contra-revolutie zijn.

Dat de geschiedenis dat bewezen heeft, is echter niet voldoende. Het heldere bewustzijn ervan moet verhinderen, dat de lessen tevergeefs zijn geweest.

De contra-revolutie, aan welks spits Franco staat, is echter geen fascistiese beweging. Hem ontbreekt de massa-basis van de contra-revolutionaire en tegen het proletariaat in besliste tegenstelling staande, kleinburgerdom. Daarom kan hij niet zo'n heerschappij van kneveling en terreur doorvoeren, als het italiaanse en duitse fascisme. Daartoe is hij, de contra-revolutie, innerlyk te zwak.

Spanje echter zal verder worden teruggeworpen dan zelfs tijdens een reactie-periode van Primo de Rivera, waarin slechts illegale revolutionaire arbeid verricht kon worden.

Maar de illegale klassenstrijd zal verdergaan, het proletariaat zal niet versplinterd kunnen worden. De scherpste oppositie van de arbeiders en boeren tegen de reactie zal blijven bestaan. De herinneringen aan de heroïsche strijd eveneens. Zelfs daar, waar de revolutionaire mannen vielen, behouden de vrouwen en kinderen de herinnering, die de revolutionaire gezindheid voedt en tot ontwikkeling brengt.

Maar óók blijven de gevolgen van de volksfrontpolitiek. Onthouden de proleten slechts de herinneringen aan de strijd en de modelyke vijandschap tegen de contra-revolutie, dan hebben zij toch al te oppervlakkig de betekenis van de revolutie beleefd.

Zolang niet met de grootste duidelykheid de ervaringen uit de volksfrontpolitiek getrokken zijn, leven zij zonder revolutionaire perspectieven. Zij leven vóór alles onder de vreselyke druk, die zich aan de opvatting overgeeft, dat alles verloren is, omdat de overwinning een kwestie is van wapens- en voedselvoorziening.

52 / Zolang deze mening niet verdwenen is, zolang zij niet begrijpen, dat het niet een vraagstuk van geweld, maar van politieke aard is, zolang zullen zij niet het vertrouwen in eigen kracht herwinnen.

Zo gezien is op een revolutionaire massa-beweging in Spanje voor de naaste toekomst niet te rekenen. Door twee oorzaken niet: door de terreur en onderdrukking van de contra-revolutionaire militaire en politie-dictatuur die Franco instelt, zowel als door het ontbreken van een revolutionair perspectief bij de brede massa.

Niet alleen echter heeft een revolutionaire partij in Spanje geweldige opgaven, hij heeft ook grote perspectieven. De toestand in deze is gelijk aan die in Frankrijk.

Echter het vervullen van deze opgaven en het verwezenlyken van de kansen zal slechts een Partij kunnen, waarvan het kader een heldere opvatting over de spaanse revolutie en de spaanse burgeroorlog bezit en de kunst verstaat alle lessen er uit te trekken en tegelijkertijd, aan de momenteel richtingloze en ontmoedigde massa, deze bij te brengen. Hierin bestaat overigens een vérgaande overeenstemming met de toestand in Frankrijk.

(Het voorgaande namen we over uit "Der Funke", organ der Marxisten- Internationalisten; het is het voornaamste deel van het eerste artikeltje uit nr. 1 - '39 - Februar).

.....

....

.

No. 6.

RADEN COMMUNISME

JAPAN ARM AAN GRONDSTOFFEN.

Int. Instituut
Soc. Geschiedenis
Amsterdam

GRONDSTOFFEN EN KAPITALIS- TISCHE PRODUCTIE IN JAPAN.

De betekenis van grondstoffen voor de voorsiening der menselijke behoeften, is voor de verschillende trappen van

maatschappelijke ontwikkeling niet dezelfde.

Oorspronkelijk geeft de natuurlijke rijkdom aan levensmiddelen, de vruchtbaarheid van de bodem en vis-rijke wateren de doorslag.

In het kapitalisme heeft het zwaartepunt van het maatschappelijk stofwisselings-proces zich verlegd naar de natuurlijke rijkdom aan arbeids- en hulpmiddelen, zoals bevaarbare rivieren, te gebruiken berg-overgangen, watervallen, metalen, petroleum, hout, kolen, enz.

Voor landen als Japan, die over zeer weinig grondstoffen beschikken, betekent dit, dat door de uitbreidende industrie de grondstoffen-nood en daarmee, zoals de onderstaande tabel aangeeft, de invoer van grondstoffen zal toenemen.

Import van ertsen, metalen, kool, petro-
leum en andere minerale producten. (1)

1913	100.359.000 yen.
1929	408.167.000 "
1934	511.188.000 "
1935	627.010.000 "

De grondstoffen vormen de basis van de industrie. Uit het volgende staatje blijkt, hoe afhankelijk Japan is van andere